

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De symbolo Apostolorum, Sermo LVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

Rom. 10. tendum sit, audiamus. Corde, inquit Apostolus, creditur ad iustitiā: ore autē cōfessio fit ad salutē. Et quid crederetur, ostēdit. Si credis, inquit, dominum Iesum in corde tuo, & ore cōfessus fueris, saluus eris. Corde creditur ad iustitiā: ore confessio fit ad salutē: magnū filioli per hoc fidei nostræ videmus esse compendiū, quādo inter cor & linguā totū salutis humanę versatur, & geritur sacramētū. Habes homo vnde credere debeas, corde creditur ad iustitiā: habes vnde debeas confiteri, ore confessio fit ad salutem. Et quid dicam? Totum in se habet homo, qui se habet: ipse autem se habet, qui Deū habet: Deum verò habet, qui eum suū credit, & cōfitemur auctorē. Signate vos. Fides quæ capitur auditu, corde creditur: ore promittitur ad salutē, in secreto mētis est collocanda: & ipsis est nostri pectoris committēda vitalibus, ne dum chartis, & atramento describitur incautē, non reseruetur credulis ad vitam, sed prodatur perfidis ad ruinam. In te homo custodire debes, quod tibi extra te positum poterit deperire.

In symbolum Apostolorum, Sermo LVII.

*Esaï. 6.
Iuxta
LXX.*

BEatus Isaïas Euangelista non minus, quam Propheta, immunda labia se habere, & in medio populi habentis labia immunda se habitare deplorat, dicens: O miser ego, quoniam compunctus sum, quia cum sim homo & immunda labia habeam: in medio quoque populi habentis labia immunda ego habitē, regē dominū sabaoth vidi oculis meis. Super humano percellitur hic dolore, quia quod de Deo sentit & videt, loqui nō valet, annūciare non potest, nō potest cōfiteri. Quantū caro angusta est, animo suo arcta sūt labia tantum: lingua tantum brevis est suæ mētis interpretēs. In carne ignis āhēlat inclusus, vaporat venas, inflammat

inflammatur viscera, exæstuat in medullis, totaque hominis interna semper incendit, quia quod mentis contemplatur affectu, ore depromere, effundere labiis, lingua distinguere, & in totum non sufficit evaporare sermonem. Hinc est, quod Isaias ubi vidit regem cæli, hoc est Christum, ipsumque esse dominum sabaoth, clara visione cōspexit sua, sui que populi labia immunda defleuit: quia sicut illustrat corda, purgat ora, labia emundat Christi confessa diuinitas, ita Christi polluit negata maiestas. Sed quid iste profecerit Prophetæ gemitus audiamus. Et missus est, inquit, ad me vnus de Seraphim, qui in manu habebat carbonem, quem forcipe tulerat de altari, & tetigit os meum, dicens: Ecce hoc tetigit labia tua: & abstulit iniquitates & peccata circum purgavit. Non est huius temporis, dicere, cur vnus mitti ur, & quis sit iste qui mittitur: & quantus est qui carbonem superni ignis sic manu gestat intrepidus, imo sic suo temperat attactu, vt Prophetæ purget labia, non perurat: sed nunc nos etiam toto cordis compungamur affectu: nōsque in hac miseria carnis miseros esse faciamur, immunda quoque labia nos habere piis gemitibus defleamus, vt vnus iste de Seraphim legis gratiæ forcipe acceptum de superno altari nobis ignitum fidei deferat sacramentum, talique modamine nostrorum tangat ora labiorum, vt iniquitates auferat, peccata depurget, & ora nostra sic in flammam plenæ confessionis accendat, vt sit ista salutis adustio, nō doloris. Petamus etiam vt ad corda vsque nostra perueniat calor iste carbonis, vt de tanta suauitate mysterij, non solum labiis gustum, sed ipsis totam satietatem sensibus, & mente capiamus: & sicut Isaias post emundationē labiorū ineffabile partū Virginis est locutus, dicens: Ecce Virgo in utero accipiet, *Isa. 7.*

N

& pariet

& pariet filiū: sic nos passionis sacramētū, & resurrectionis referamus gloriā. *Credo in Deū patrē omnipotentem.* In Deum vos hodie meritō confitemini credidisse, quando deos, deasque sexu dispares, numero cōfustos, turba populares, viles genere, fama turpes, impietate, maximos primo, scelere, crimine singulares, ipsis etiam sepulchrorum suorum vultibus accusatos, latamini vos fugisse: quia miseriā, doloris, & infelicitatis est, tantos, & tales habuisse seruulos, quantos vos, & quales dominos hactenus pertulistis: sed ad vnum viuum, verum, solum, sed non solitarium Deum vos peruenisse gaudere, dicendo: *Credo in Deū patrē.* Iā cōfiteatur filiū qui nominat patrē: quia qui vocari pater, pater dici voluit, habere se filiū clementer ostendit, quē non accepit ex tēpore, non genuit in tempore, non suscepit ad tēpus. Diuinitas nec initium capit, nec recipit finem, nec admittit posterū, quā nō agnoscit occasum. Deus filiū non doloribus parturit, sed virtutibus esse manifestat: nec prāter se facit quod ex se est, sed generat: dū quod in se est, aperit, & reuelat. De patre processit filius, non recessit, nec successurus patri prodiuit ex patre, sed produit māsurus semper in patre: Audi Ioannem dicentē. Hoc erat in principio. Et alibi. Quod fuit ab initio. Quod erat vtrique non accessit: quod fuit, apparet vtrique nō cōpisse: Ego sum, inquit, primus, & ego nouissimus. qui primus est, non est iste post alterum: qui nouissimus, post se alterum non relinquit: sed ista cum dicit, nō excludit patrē, sed in se & patrē vniuersa concludit, Sed ea quæ ante sūt, accedamus. *Et in Christū Iesū filiū eius unicū Dominū nostrū.* Sicut reges triumphorū suorum titulis nuncupātur, & subiectarū gentiū nominibus conquirunt numerosissima cognomenta: ita Christus bonorū suorum titulis nuncupatur: à christi-

Ioan. I.

I. Ioan. I.

Esa. 44.

smate

smate enim vocatus est Christus, qui diuinitatis vnguētū aridis iam mortaliū membris pius medicator infudit, & vt à chrismate Christus, sic Iesus vocatus est à salute, qui ob hoc nos diuino infudit vnguēto, & egris certam salutem, perditis perpetuam redderet sanitatem. *Et in Christum Iesum filium eius unicum.* Quia etsi sunt multi filij per gratiam, iste vnus, & singularis est per naturam. *Dominum nostrum.* Qui nos de tātorum, tā crudelium, tam turpium liberatos seruitio dominorum, vt non ad conditionem pristinā vendiceret, sed vt ad perpetuā libertatem manumittat, inquirat. *Qui natus est de Spiritu sancto.* Ita, & taliter tibi nascitur Christus, donec tibi homo nascendi ordinem mutet: vt sit tibi nouus ortus in vita, cui vetustus semper in morte manebat occasus. *Qui natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine.* Vbi spiritus generat, virgo parturit, totum diuinum geritur, nil humanum: nec vllus infirmitati locus est, vbi virtus est sociata virtuti: soporatus est Adam, vt de viro virgo sumeretur: nunc stupuit virgo, vt vir repararetur ex virgine. Quid sibi de tanto, de tali partu natura poterit vindicare, vbi dum videt nouari ordinem suum, tota sua conspiciat iura mutari, venisse in suam sobolem, suum sentit & miratur auctorem? Videatur hoc perfidis vile, magnum est credentibus sacramentum. *Qui sub Pontio Pilato crucifixus est & sepultus.* Audis iudicis nomen, vt tempus etiam passionis agnoscas: audis crucifixum, vt nobis salutem perditā per quod perierat, reparatam esse agnoscas, & vbi videas pēdere credētiū vitā, vbi mors pepēderat perfidorū: audis sepultū, ne mors putetur illusa. Hoc est diuinæ virtutis insigne cum mors morte moritur: auctor mortis proprio mucrone truncatur, prædo capitur sua præda: infernus vita dirūpitur deglutita.

Tertia die resurrexit à mortuis. Tres dies sepulturæ suæ tribus impendit Christus habitationibus profuturos, inferis, terræ, cœlo: instauraturus quæ in cœlo sunt: & quæ sunt reparaturus in terra: & quæ apud inferos redēpturus: simul vt Trinitatis gratiā tridui sacramēto datā panderet hominibus ad salutē. *Ascendit in cœlos.* Ascendit, non vt se referret in cælum, qui semper mansit in cœlo, sed vt te perferret, quem taliter victum absoluit, & subtraxit inferno. Intellige vnde, vbi, homo per Deum sis leuatus, vt esses in cælestibus stabilis, qui eras lubricus, ac semper mutabundus in terra. *Sedet ad dexterā patris.* Sed suis pater nil habet à sinistris. Confessio nostra non diuini confessus loca, sed virtutis assignat indicia: Deus loca nescit: Diuinitas recipit nil sinistrum. *Inde venturus est iudicare viuos & mortuos.* Esto viuos, mortuos quemadmodum poterit iudicare: Sed illi viuunt, qui nobis mortui computantur. Ergo resurrecturos eos confitemini ad iudicium, quos infidelitas existimat deperiisse: vt qui mortui fuerint, & qui reperientur viui, pariter suorum reddant actuum, vitæque rationem. *Credo in Spiritum sanctum.* Postquam susceptæ carnis confessus es sacramentum, oportet te deitatem spiritus cōfiteri: vt Trinitatis vnitas æqua, patris, filij, sancti Spiritus per omnia, & in omnibus, virtutis integrā fidei in nostra confessione custodiat & teneat veritatem. *Sanctam Ecclesiam Catholicam.* Quia neque à capite membra, neque sponsa separatur à sponso: sed tum tali coniunctione spiritus fit vnus, fit omnia, & in omnibus Deus. Ergo ipse in Deum credit, qui in Deum sanctam Ecclesiam confitetur. *Et remissionem peccatorum.* Ipse sibi donat veniam, qui sibi peccata per Christum remitti posse confidit. *Carnis resurrectionem.* Bene credis, si te per Deum credis resurgere
ex

ex morte posse, cui resurgunt semper elementa: sic tempus ex tempore, sic ex nocte dies, sic de sepultura sua semina: nec tu perire poteris, cum illa reuiuiscant: nec difficile est Deo facere de te sene, quod tu facis semper ipse de semine. *Vitam eternam.* Hæc fides, hoc sacramentum non est committendum chartis, non scribendum literis, quia chartæ & literæ magis cauta, quàm gratiam proloquuntur: vbi vero Dei gratia, donatio diuina consistit, ad pactum fides, altitudo cordis sufficit ad secretum: vt hoc salutis symbolum, hoc vitæ pactum, diuinus arbiter nouerit, testis falsus ignoret. Signate vos. ipse autem dominus Deus noster sensus vestros, corda vestra custodiat: & in his quæ præcepit vobis, ipse vobis fautor assistat.

In idem, Sermo LVIII.

QVI fidem quærit, rationem non quærit: qui diuinam postulat, seponit humanam: qui Deo genitore nascitur, transcendit naturam: & tempori nil debet, qui temporis meretur auctorem. Ecce pia fidei germiua videmus antè nasci vos velle, quàm concipi: antè percipere cœli regnum, quàm ventris angustias sustinere: sic tendere ad patris gaudia, vt matris transeat languores: nec putatis abortiuum, quod maturum creditis esse per Christum. Sic Paulus Apostolus per fidem maturus nascitur, qui *1. Cor. 15.* se abortiuum clamat esse per tempus. Accipite ergo fidem sola fide: nec quærat is aperiri vobis ipsius fidei rationem, quàm vos ne requireretis intra fidem vestra festinatione clausistis. Ad fidem vos filij hodie fides vestri auctoris inuitat, qui promissionis suæ ante fidem implet, quàm fidem vestræ percipiat spon sionis, & hoc restituit rebus humanis, vt olim verbo promiserat per Prophetam: Dilata, inquit, os *sal. 80.*